

Paskaidrojuma raksts par Ropažu novada pašvaldības apvienoto budžetu 2021.gadam.

Administratīvi teritoriālās reformas (turpmāk- ATR) ietvaros tika apvienotas Stopiņu novada, Garkalnes novada, Ropažu novada pašvaldības un Vangažu pilsēta. Jaunā Ropažu novada pašvaldība uzsāka darbu pēc pašvaldības domes pirmās sēdes 2021.gada 1.jūlijā. Pašvaldībām apvienojoties, tiek izveidota jauna atvasināta publiska persona – Ropažu novada pašvaldība, un tā pārņemto iepriekš visu pastāvošo atvasināto publisko personu (pašvaldību) tiesības un saistības. Ropažu novada pašvaldība ir visu tās sastāvā iekļauto pašvaldību budžetu saistību pārņēmēja.

Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma (turpmāk – ATAVL) 4.panta otrajai daļai, Administratīvās teritorijas un to administratīvos centrus nosaka Saeima šā likuma pielikumā, kur 32.punktā tiek izveidots Ropažu novads ar administratīvo centru Ulbrokā ar šādām administratīvajā teritorijā ietilpstošās teritoriālā iedalījuma vienībām:

1. Garkalnes pagasts;
2. Ropažu pagasts;
3. Stopiņu pagasts;
4. Vangažu pilsēta.

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas kalpo kā instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai un pašvaldības administratīvās teritorijas ilgtspējīgai attīstībai.

Ropažu novada pašvaldības 2021.gada apvienotais budžets izstrādāts, ievērojot likumā “Par pašvaldību budžetiem”, likumā “Par pašvaldībām”, likumā “Par budžetu un finanšu vadību”, likumā “Par valsts budžetu 2021. gadam”, likumā “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums”, kā arī nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos, paredzētās prasības. Ropažu novada pašvaldības budžets, tāpat kā Valsts budžets, tiek noteikts, atbilstoši Likuma par budžetu un finanšu vadību noteiktajam, vidēja termiņa ietvaros. Valsts budžeta, t.sk., pašvaldību budžeta plānošana ir process, kurā tiek noteikti pieejamie resursi vidējam termiņam un nodrošināta šo resursu izlietošana, atbilstoši valdības noteiktajām prioritātēm. Vidēja termiņa budžeta plānošana paredz noteikt valsts budžeta likumu vienam gadam. Ropažu novada pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un ziedojumiem un dāvinājumiem, ko veido attiecīgas ieņēmumu un izdevumu daļas. Pašvaldība ir ņēmusi vērā visu nozaru intereses un centusies sabalansēt pieejamos finanšu līdzekļus tā, lai nodrošinātu uzlabojumus sabiedrībai svarīgās jomās.

Saskaņā ar ATAVL Pārejas noteikumu 18.punktā noteikto pēc 2021.gada 1.jūlija jaunveidojamās pašvaldības apvieno pašvaldību saimnieciskā gada budžetus. Budžetus apvieno, saskaitot bijušo vietējo pašvaldību plānotos budžeta ieņēmumus un izdevumus pa budžeta klasifikācijas kodiem. Pašvaldību budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas un

izpildes kārtība, kas jāņem vērā arī novada pašvaldībai, ir noteikta likumā “Par budžetu un finanšu vadību”. Saskaņā ar ATAVL Pārejas noteikumu 19. punktā noteikto pēc 2021. gada 1.jūlija Ropažu novada pašvaldībai līdzekļi no valsts budžeta (dotācijas un mērķdotācijas gadskārtējā valsts budžeta likuma ietvaros), dotācijas no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda un iemaksas pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā, iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskaitījumi un citi maksājumi, ko veic Valsts kase, tiek pārskaitīti kā summa no apvienojamām pašvaldībām apstiprinātajiem līdzekļiem.

Izstrādātais Ropažu novada apvienotais budžeta plāns 2021.gadam savā būtībā ir dokuments, kurš atspoguļo īstermiņa pašvaldības politiku un prioritātes, izmantojot apvienotos pašvaldības rīcībā esošos finanšu resursus, kā arī lielā mērā nosaka pašvaldības struktūrvienību rīcības plānu turpmākajam gadam. Kārtējā gada budžeta izpilde raksturo plānošanas kvalitāti un apvienoto pašvaldību kapacitāti iepriekš noteikto mērķu sasniegšanā.

Šis ir tehnisks budžeta apvienojums atbilstoši likuma nosacījumiem, kurā apvienoti četru pašvaldību budžeti, bet līdz gada beigām katra administratīvā teritorija īsteno iesāktos projektus un realizē darbus sava, iepriekš plānotā, budžeta ietvaros.

Apkopojot Ropažu novada pašvaldības apvienoto 2021.gada budžetu, tika ņemti vērā visu apvienojamo pašvaldību apstiprinātie budžeti 2021.gadam, kas ietver finanšu līdzekļu pieprasījumus finanšu resursu izlietojumam 2021.gadam, un kuri tikuši balstīti plānošanas dokumentos, t.sk. attīstības programmās noteiktos rīcības virzienos un aktivitātes, tādējādi nodrošinot finanšu līdzekļu ilgtspējīgu piešķiršanu, izlietošanu un stimulējot plānošanas dokumentu ieviešanu.

Ropažu novads

Apvienojot Garkalnes, Ropažu, Stopiņu novadus un Inčukalna novada Vangažu pilsētu ar administratīvo centru Ulbrokā

2020. gadā: iedzīvotāju skaits — 30 470

kopējie budžeta ieņēmumi – 53 469 544 EUR, iemaksas PFIF 8% no ieņēmumiem

Pašvaldība	Iedzīvotāju skaits		Budžeta ieņēmumu plāns 2020.g.	
	2020.g. sākums ¹	Prognose 2030.g. ²	Kopā ³ , EUR	Dotācija no PFIF (+), iemaksas PFIF (-) ⁴ , EUR
Garkalnes novads	8 923	+14,7%	17 725 172	- 5 052 303
Ropažu novads	6 835	+1,3%	8 364 357	1 026 558
Stopiņu novads	11 458	+3,8%	23 468 680	- 834 610
Inčukalna novada Vangažu pilsēta	3 254	+8,9%	3 911 335	429 528
KOPĀ	30 470	+7,0%	53 469 544	-4 430 827

Avots: varam.gov.lv

Par apvienotā budžeta prioritārajām jomām 2021.gadā ir noteikta izglītības jomas attīstība, un sabiedriskās infrastruktūras uzlabošana, kā arī spēja nodrošināt pašvaldības finanšu stabilitāti ilgtermiņā. Svarīgas jomas ir novada iedzīvotāju dzīves līmeņa kvalitātes pieaugums, vides ekoloģija, konkurētspējīga pamatizglītības un interešu izglītības sniegšana novada skolās, pēc iespējas vairāk bērniem vietas nodrošināšana pirmsskolas izglītības iestādēs, uzņēmējdarbības iespējamība komersantiem, brīvā laika pavadīšanas iespējas iedzīvotājiem, sakārtota infrastruktūra

visā apvienotajā novada teritorijā, sadarbība ar kaimiņos esošām pašvaldībām, kā arī sociālā atbalsta nodrošināšana. Joprojām svarīga ir spēja nodrošināt pašvaldības finanšu stabilitāti ilgtermiņā, īstenojot fiskālās politikas principus. Nākotnē katra apvienojamā pašvaldība plānojsi virkni nozīmīgu projektu izglītības un sociālās infrastruktūras attīstībai, kā arī satiksmes infrastruktūras sakārtošanai.

Pamatbudžets ir Ropažu novada pašvaldības budžeta galvenā daļa, kuru veido:

1. nodokļu ieņēmumi – iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, dabas resursu nodoklis;
2. nenodokļu ieņēmumi, kuros ietilpst maksājumi par budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem, nodevas un citi ieņēmumi;
3. transferti jeb maksājumi no citiem budžetiem, kas ir mērķdotācijas un dotācijas no valsts budžeta, norēķini ar citu pašvaldību budžetiem un finansējums Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu īstenošanai.

Detalizēta skaitliskā informācija par budžeta ieņēmumiem un izdevumiem un budžeta klasifikācijai ir norādīta Ropažu novada pašvaldības saistošos noteikumos „Par Ropažu novada pašvaldības apvienoto budžetu 2021.gadam”, tā pielikumos.

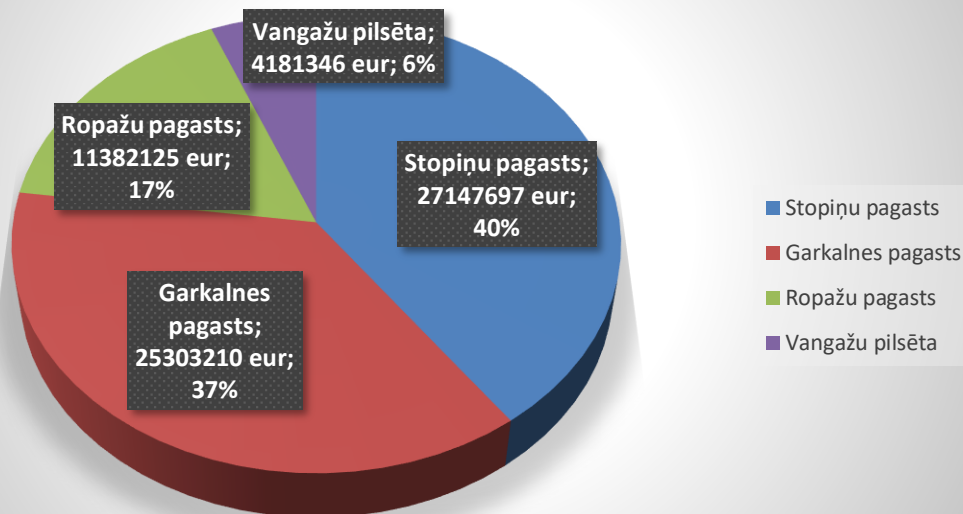
Ropažu novada pašvaldības 2021.gada budžets sastāv no pamatbudžeta. Budžets ir konsolidēts, t.i., tajā ir iekļauti arī pašvaldības aģentūru un iestāžu savstarpējie darījumi starp aģentūrām un iestādēm ir konsolidēti.

Ropažu novada pašvaldības apvienotais budžets.

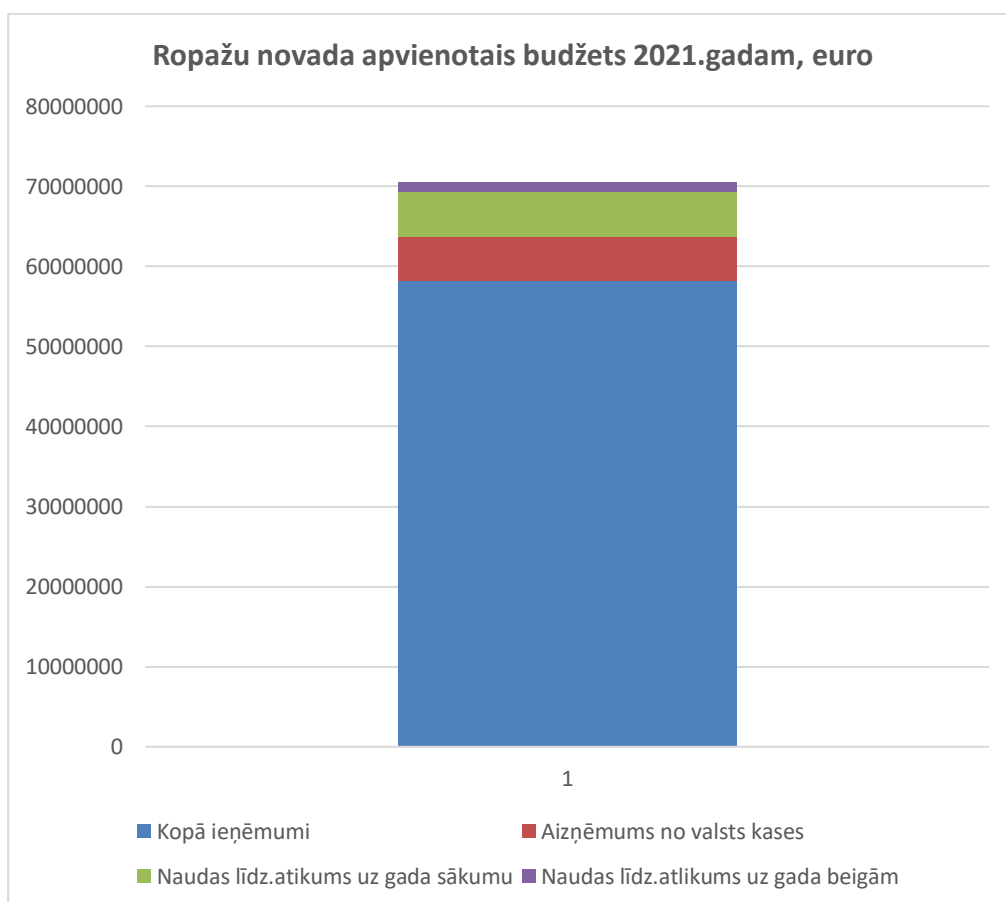
Ropažu novada pašvaldības 2021.gada apvienotais budžets pēc Stopiņu, Garkalnes, Ropažu novadu un Vangažu pilsētas apvienošanas plānots 68014378 EUR apmērā, ko veido 58216426 EUR ieņēmumu prognoze, 5541686 EUR līdzekļu atlikums no 2020. gada, aizņēmumu no Valsts kases plānotā summa 5509721 EUR apmērā un atlikums uz gada beigām 1253455 EUR (skat.attēlu Nr.2). Budžets veidots, saskaitot bijušo pašvaldību plānotos budžeta ieņēmumus un izdevumus pa budžeta klasifikācijas kodiem.

Vangažu pilsētas budžets tika nodalīts no Inčukalna novada budžeta un ar vienošanos saņemts no Siguldas novada pašvaldības. Pēc Vangažu pilsētas nodošanas Ropažu novada pašvaldībai, Siguldas novada pašvaldības budžetā veikti grozījumi un tiks izslēgts Vangažu pilsētas budžets par 2021. gada 2.pusgadu, un konkrēto darbu pārņemšanu un realizēšanu turpmāk veiks Ropažu novada pašvaldība. Proporcioniāli lielāko daļu sastāda Stopiņu pagasta budžets- 40% apmērā, un līdzīgā apmērā Garkalnes pagasta budžets -37%. Ropažu pagasta budžets sastāda 17%, savukārt vismazāko daļu sastāda Vangažu pilsētas budžets – 6% (skat.attēlu Nr.1).

**Ropažu novada pašvaldības apvienotā budžets 2021.gadam
sadaliņums pa pagastiem.**

Attēls Nr.1 (Avots: Ropažu novada pašvaldība)

Attēls Nr.2 (Avots: Ropažu novada pašvaldība)

1.Ieņēmumi.

2021.gadā Ropažu novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi plānoti 68014378 EUR apmērā. Tos veido nodokļu ieņēmumi, nenodokļu ieņēmumi (no uzņēmējdarbības, nodevām, sodiem un sankcijām), pārējie nenodokļu ieņēmumi (no pašvaldības īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas), ieņēmumi no iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, kā arī transferti (mērķdotācijas, kas tiek saņemtas no atsevišķām ministrijām un pašvaldībām un paredzētas galvenokārt pedagogu darba samaksai, kā arī ES fondu finansēto projektu īstenošanai un pašvaldību maksājumiem par izglītības pakalpojumiem), kas kopā veido 58216426 EUR ieņēmumus. Plānoto aktivitāšu īstenošanai plānots novirzīt naudas līdzekļu atlikumu uz 2021.gada sākumu 5541686 EUR apmērā un atlikumu uz gada beigām 1253455 EUR. Aizņēmumi no valsts kases plānoti 5509721 EUR apmērā.

Ropažu novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumu daļu var raksturot pēc 1.tabulā apkopotiem datiem.

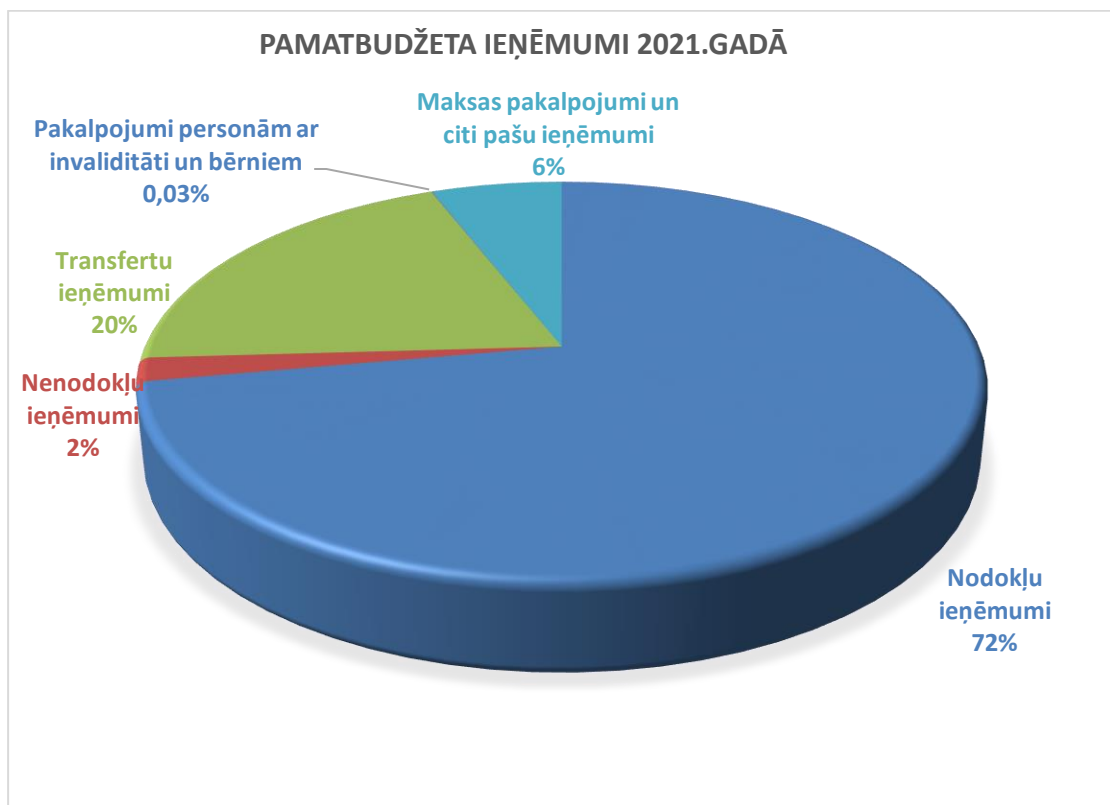
Ropažu novada pašvaldības 2021. gada pamatbudžeta konsolidētie ieņēmumi, euro

1.tabula

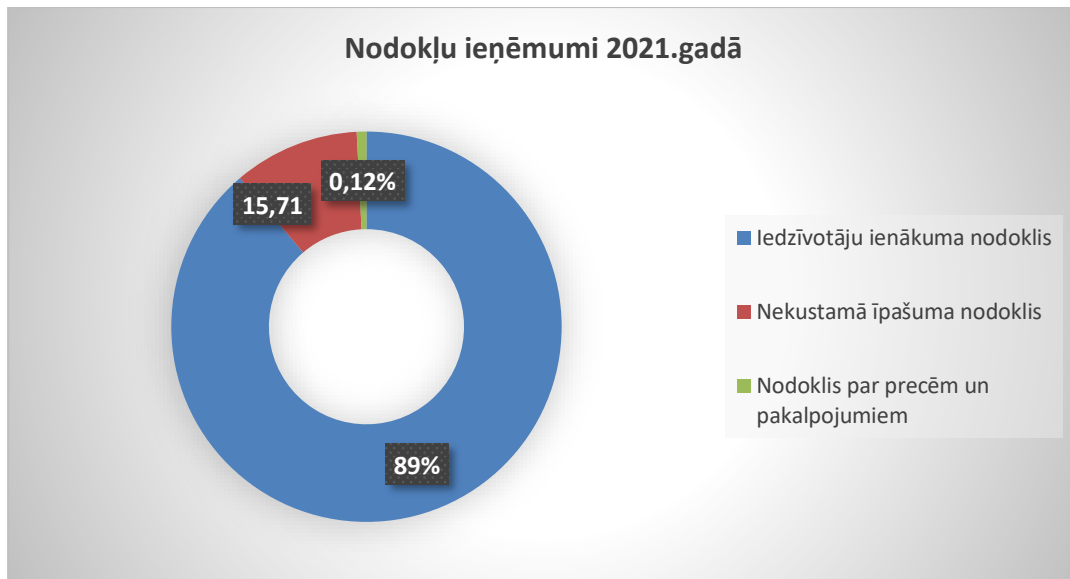
Kods	Rādītājs	2021. gada plāns	% pret kopsummu	% pret iedaļu kopsummu
1	2	3	4	5
1.1.0.0.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	37298851	64,07	88,77
4.0.0.0.	Īpašuma nodokļi	4380714	7,52	10,43
5.0.0.0.	Nodokļi par pakalpojumiem un precēm	336970	0,58	0,80
Nodokļu ieņēmumi kopā		42016535	72,17	100,00
8.0.0.0.	Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma	11089	0,02	0,99
9.0.0.0.	Valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas	83310	0,14	7,46
10.0.0.0.	Naudas sodi un sankcijas	57480	0,10	5,14
12.0.0.0.	Pārējie nenodokļu ieņēmumi	86630	0,15	7,75
13.0.0.0.	Ieņēmumi no valsts (pašvaldību) īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas	878696	1,51	78,65
Nenodokļu ieņēmumi kopā		1117205	1,92	100,00
18.0.0.0.	Valsts budžeta transferti	10588856	18,19	91,10
19.0.0.0.	Pašvaldību budžetu transferti	1034927	1,52	8,90
Transfertu ieņēmumi kopā		11623783	19,97	100,00
Pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem		16000	0,03	100,00
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		3442903	5,91	100,00
Ieņēmumi kopā		58216426		
Saņemtie aizņēmumi		5509721	X	X

Atlikums gada sākumā	5541686	X	X
Atlikums gada beigās	1253455	X	X
Kopā	68014378	100,00	X

Ieņēmumu lielāko daļu sastādīs nodokļu ieņēmumi, kas 2021.gadā kopā plānoti 42016535 EUR apmērā un sastāda 72% no kopējiem ieņēmumiem (skat.attēlu Nr.3). Lielāko daļu no nodokļu ieņēmumiem, jeb 89% sastādīs iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi (skat.attēlu Nr.4), kam seko ieņēmumi no nekustamā īpašuma nodokļa, tas ir 15,7% no nodokļu ieņēmumiem. Vismazākos nodokļu ieņēmumus sastādīs ieņēmumi no nodokļa par precēm un pakalpojumiem – 0,12%. No nenodokļu ieņēmumiem lielāko daļu, jeb 79% sastāda ieņēmumi no valsts (pašvaldību) īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas. Transfertu ieņēmumi plānoti 20% no ieņēmumiem kopumā, lielākā ieņēmumu prognoze valsts budžeta transferti – 10588856 EUR apmērā, kas ir 18% no kopējiem ieņēmumiem. Budžeta ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības izglītības, kultūras un sporta iestādēm, struktūrvienībām, pasākumu finansēšanai, infrastruktūras uzlabošanai un uzturēšanai, sociālo jautājumu risināšanai un pabalstiem maznodrošinātiem iedzīvotājiem, projektu finansēšanai un citiem mērķiem.

Attēls Nr.3 (Avots: Ropažu novada pašvaldība)

Attēls Nr.4 (Avots: Ropažu novada pašvaldība)

Mērķdotācijas pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, kā arī internātskolas un rehabilitācijas centriem ir piešķirtas astoņiem mēnešiem, bet lai pašvaldība varētu sabalansēt pašvaldības ieņēmumus un izdevumus 2021.gadam, plāno mērķdotācijas divpadsmit mēnešiem.

Mērķdotācijas Ropažu novada pašvaldības izglītības iestādēm tiek plānotas atbilstoši Valsts piešķirtā finansējuma aprēķinam katrai iestādei un netiek pārdalītas.

Ropažu novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju nodrošināšanai – izdevumiem no budžeta finansētu institūciju, tajā skaitā pašvaldības izglītības, kultūras un veselības aizsardzības iestāžu, Sociālā dienesta un administrācijas uzturēšanai, novada izglītības, sporta un kultūras pasākumu finansēšanai, novada infrastruktūras uzturēšanai, samaksai par novada pasūtījumu veikšanu, pabalstiem maznodrošinātiem iedzīvotājiem, investīciju finansēšanai, kā arī citiem izdevumiem.

2. Izdevumi

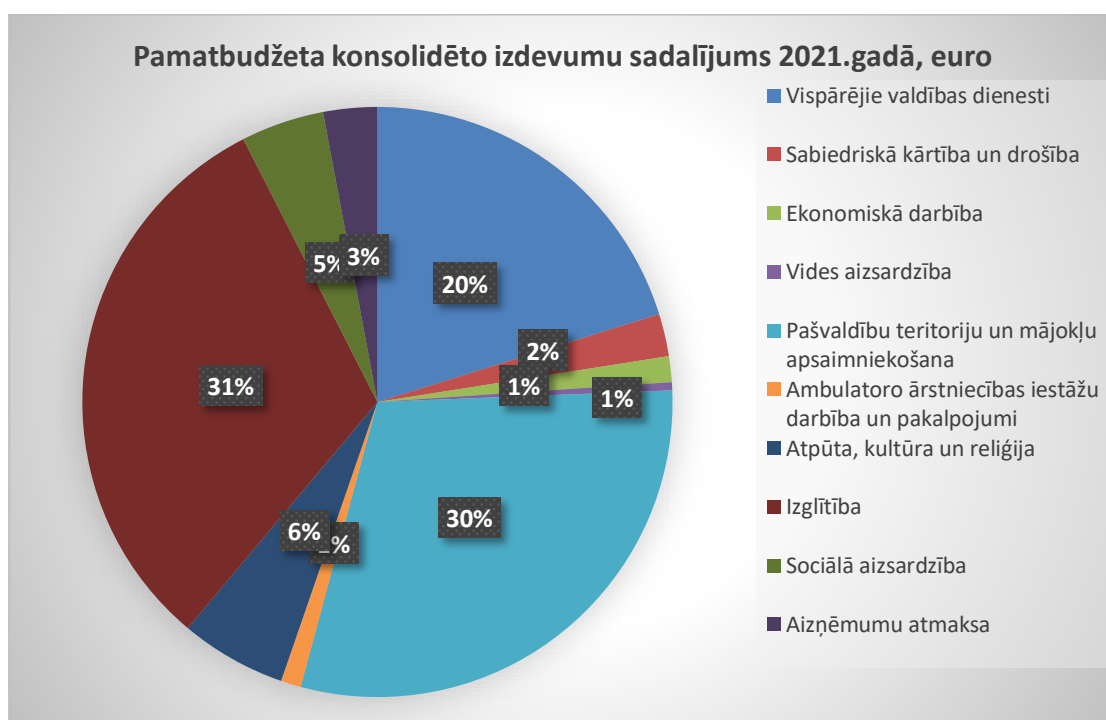
2021.gadā Ropažu novada pašvaldības kopējie pamatbudžeta izdevumi tiek plānoti 68014378 EUR apmērā, tajā skaitā izdevumi pēc klasifikācijas kodiem un norēķini 66006211 EUR un aizņēmumu atmaksa 2008167 EUR.

Ropažu novada pašvaldības pamatbudžeta izdevumu daļu var raksturot pēc 2.un 3.tabulā apkopotiem datiem.

Ropažu novada pašvaldības 2021.gada pamatbudžeta konsolidētie izdevumi, euro

2.tabula

Kods	Rādītājs	2021.gada plāns	% pret kopējiem izdevumiem	% pret izdevumiem pēc valdības funkciju klasifikācijas kodiem
01.000	Vispārējie valdības dienesti	13730650	20,19	20,80
03.000	Sabiedriskā kārtība un drošība	1580407	2,32	2,39
04.000	Ekonomiskā darbība	961943	1,41	1,46
05.000	Vides aizsardzība	304040	0,45	0,46
06.000	Pašvaldību teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	20281617	29,82	30,73
07.000	Ambulatoro ārstniecības iestāžu darbība un pakalpojumi	749256	1,10	1,14
08.000	Atpūta, kultūra un reliģija	3955655	5,82	5,99
09.000	Izglītība	21344012	31,38	32,34
10.000	Sociālā aizsardzība	3098631	4,56	4,69
Kopā izdevumi pēc valdības funkciju klasifikācijas kodiem un norēķini		66006211	97,05	100,00
Aizņēmumu pamatsummu atmaksa		2008167	2,95	X
Kopā		68014378	100,00	X

Attēls Nr.5 (Avots: Ropažu novada dome)

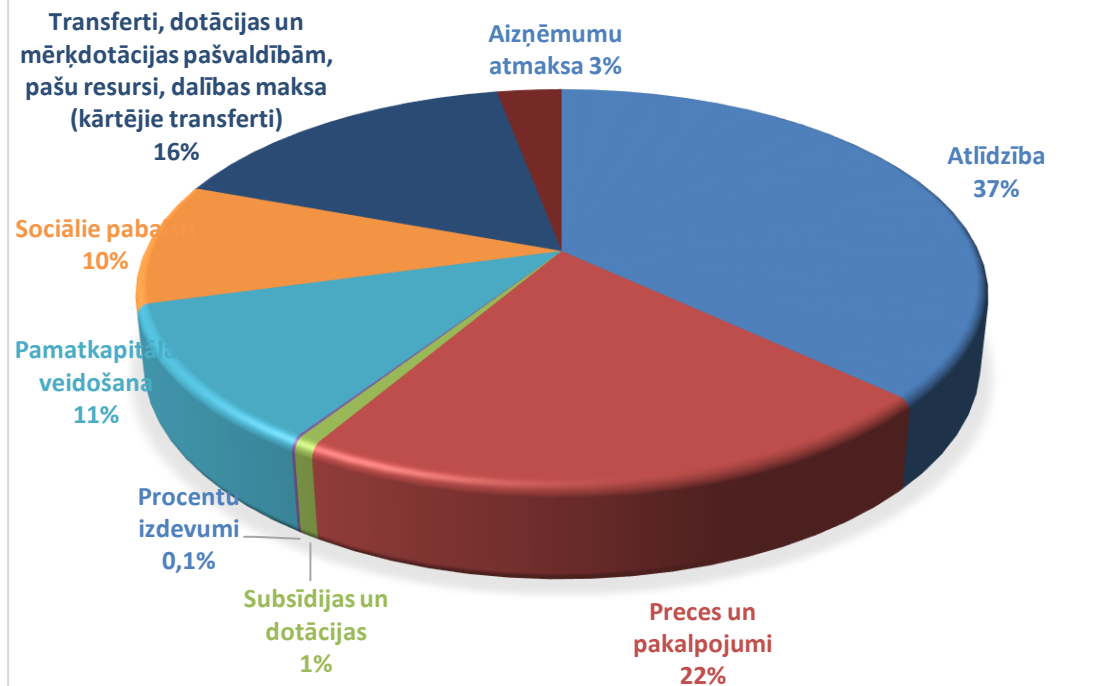
2021.gadā kopumā vislielākie izdevumi plānoti izglītībai – 31% kā arī līdzīgā apmērā – 30% pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai. Tas liecina par to, ka arī apvienotajai pašvaldībai šīs abas jomas ir prioritārās. Vismazāk plānots tērēt vides aizsardzībai 0,5% no kopējiem izdevumiem. Aizņēmumu atmaksai plānots tērēt nepilnus 3% no kopējiem izdevumiem. Ropažu novada pašvaldības pamatbudžeta konsolidēto izdevumu daļu pēc ekonomiskās klasifikācijas kodiem var raksturot pēc 3.tabulā apkopotiem datiem.

Ropažu novada pašvaldības 2021.gada pamatbudžeta konsolidētie izdevumi pēc ekonomiskās klasifikācijas kodiem, euro

3.tabula

Rādītājs	Kods	2021. gada plāns	% pret kopsummu
Atlīdzība	1000	25143368	37,0
Preces un pakalpojumi	2000	14599266	21,5
Subsīdijas un dotācijas	3000	478278	0,7
Procentu izdevumi	4000	83155	0,1
Pamatkapitāla veidošana	5000	7795305	11,5
Sociālie pabalsti	6000	6762967	9,9
Transferti, dotācijas un mērķdotācijas pašvaldībām, pašu resursi, dalības maksa (kārtējie transferti)	7000	11143872	16,4
Aizņēmumu atmaksa		2008167	3,0
Kopā		68014378	100

**PAMATBUDŽETA KONSOLIDĒTIE IZDEVUMI 2021.GADĀ PĒC
EKONOMISKĀS KLASIFIKĀCIJAS KODIEM**

Attēls Nr.6 (Avots: Ropažu novada dome)

Tiek prognozēts, ka 2021.gadā lielāko izdevumu daļu sastādīs atlīdzība, kas tiek plānota 25143368 EUR apmērā, kas sastāda 37% no izdevumiem pēc ekonomiskās klasifikācijas kodiem. Algu fonda pieaugums visās apvienotajās pašvaldības iestādēs joprojām saistīts ar augšupejošām izmaiņām darba samaksā, kā arī darbinieku skaita pieaugumu.

Otru lielāko izdevumu daļu sastāda preces un pakalpojumi, kas tiek plānoti 14599266 EUR apmērā, jeb 22% apmērā no izdevumiem. Pamatkapitāla veidošana, kas 2021.gadā tiek plānota 7795305 EUR, kas sastādīs 11,5% no izdevumiem pēc ekonomiskās klasifikācijas kodiem, savukārt sociāliem pabalstiem 10% no izdevumiem.

Ropažu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja

V.Paulāne